

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Mechelen
Grote Markt 21
2800 Mechelen

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 5

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: MECHELEN/W65M-W65B-RMID-RMIB- KNI/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum tussen 02/05/2023 en 16/06/2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2020	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2021	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2021	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020-2021	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2021	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 07/03/2023.

Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep. Tijdens de controle werd er wel opgemerkt dat er heel wat beslissingen ontbraken bij de controle van de medische kosten. Deze werden door de inspectie opgelijst en achteraf door het OCMW nog bezorgd. Deze praktijk is echter tijdrovend, zowel voor het OCMW, als voor de inspectie. Wanneer bij volgende controles zoveel beslissingen ontbreken zal hier strenger mee worden omgegaan.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Het is positief vast te stellen dat het sociaal onderzoek in bijna alle gecontroleerde dossiers goed wordt uitgevoerd en een duidelijke situatieschets weergeeft met een goed beeld van de begunstigde. Er werden ook geen grote gebreken vastgesteld (onderzoek borgsteller, contacteren van HZIV, enz.). In de dossiers waar dit nodig was, werd dit ook onderzocht.

Enkele opmerkingen die zijn gemaakt met betrekking tot de controleperiode en die in recentere jaren reeds zijn opgelost:

- De **formulering van de kennisgevingen** is vanaf 2022 aangepast naar de allesomvattende formulering die door de inspectie werd voorgesteld:
“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen een jaar wordt deze beslissing herzien.”
- Het OCMW neemt **principebeslissingen** voor periodes van een jaar met een effectieve toekenning van 3 maanden. Echter worden de periodes van 3-maandelijke effectieve toekenning niet altijd verlengd. Het OCMW motiveerde dat gezien Corona, een telefonisch gesprek voldoende was. In 2020 was het correct te stellen dat sociaal onderzoek telefonisch mocht uitgevoerd worden, maar beslissingen dienden nog wel steeds genomen worden door het BCSD. Deze mochten niet worden opgeschorst. Gezien het coronajaar is de inspectie hier mild met omgegaan en wanneer er enige vorm van beslissing (principebeslissing) aanwezig was die de periode van toelagen dekt dat werden deze aanvaard.
- In de controleperiode werd er nog een foutieve omschrijving/toepassing van het al dan niet ten laste nemen van het **remgeld** toegepast. In de kennisgeving werd vermeld de medische hulpverlening toe te staan ter hoogte van het "RIZIV tarief zonder voorkeursregeling" voor iemand met een inkomen. Het feit dat er een inkomen is gelijk of hoger dan het leefloon is een voorwaarde om het remgeld al dan niet ten laste te nemen. Betrokkene heeft recht op het RIZIV tarief MET voorkeursregeling. Dat is ook wat de POD ten laste neemt. Daar vanaf 2022 de nieuwe formulering van de kennisgeving wordt toegepast door het OCMW, stelt dit probleem in de kennisgeving zich nu niet meer. In de toepassing moet dit nog blijken uit volgende inspecties.

Nieuwe opmerkingen waar nog actie dient ondernomen te worden:

- Bij het aanmaken van een **medische kaart** dient de juridische beslissingsdatum overeen te komen met de administratieve beslissingsdatum die wordt ingegeven in Mediprima. Wanneer deze datum niet overeenkomt en het verschil is groter dan 60 dagen kan dit worden aanzien als het omzeilen van de wettelijke termijn. Medische kaarten die aangemaakt worden na de 1ste van de derde maand volgend op de

ontvangst van dit inspectierapport, en die deze fout bevatten, kunnen gesanctioneerd worden.

- Bij een herziening van een medisch dossier is een nieuwe steunaanvraag in principe niet nodig. In enkele dossiers waren er meerdere aanvragen (3- maandelijks).
- Het stopzetten van de ten laste name medische kosten dient te gebeuren in het BCSD volgend op het moment dat men weet dat betrokkene is aangesloten. Daarom is het belangrijk de datum van aansluiting te vermelden in het sociaal verslag. Vaak wordt de aansluiting met het ziekenfonds retroactief in orde gebracht. Gezien de medische kaart niet retroactief kan stopgezet worden, raadt de inspectie aan de stopzettingbeslissing op te splitsen:
  - Stopzetting medische en farmaceutische kosten retroactief vanaf aansluiting ziekenfonds.
  - Stopzetting Medische Kaart vanaf beslissingsdatum.

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

Het OCMW maakt gebruik van duidelijke omschrijvingen bij boekingen. Zo is het gemakkelijk af te leiden over welke maand leefloon het gaat wat de controle vergemakkelijkt. Ook wordt bij het doorgeven van de ontvangsten goed gebruik gemaakt van het formulier F.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- Het gebruik van de referentieperiode wordt nog niet altijd correct toegepast. De referentieperiode slaat terug op de periode waarop de ontvangst betrekking heeft. De datum in voege van het formulier F is dan weer de datum van de maand en het jaar waarin de ontvangst geboekt wordt in de boekhouding van het OCMW.

Andere opmerkingen die initieel voor verschillen zorgden in de cijfervergelijking:

- Verschillen die worden veroorzaakt doordat sommige toelage in volgend jaar worden geboekt. Uitgaven bij de POD ingediend in december 2021 terwijl ze bij het OCMW in de 2022 uitgaven zitten.
- Toelage die bij de POD zijn ingediend onder de Wet65, maar in de OCMW boekhouding onder het RMI werden geboekt.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Over het algemeen werden er goed opgebouwde dossiers voorgelegd die voldoende informatie bevatten om een beeld te vormen van de situatie

Veel gemaakte opmerkingen tijdens deze inspectie hebben nog betrekking op het GPMI. Het is wel positief vast te stellen dat het OCMW aangeeft dat er momenteel heel hard wordt gewerkt om dit te verbeteren.

De meeste opmerkingen die tijdens de vorige inspectie(s) zijn gemaakt blijven ook nu nog relevant:

- Een duidelijk onderscheid in **sociaal verslag, sociaal balans, GPMI en evaluaties** dient vastgesteld te worden. Het sociaal verslag en sociale balans wordt samengenomen. Het sociaal verslag komt echter eerder voort uit de visie van de maatschappelijk werker terwijl de sociale balans ontstaat uit de rechtstreekse input

van de betrokkene. De stem/mening van de betrokkene dient hierin naar boven te komen. De sociale balans dient naast het GPMI te kunnen worden gelegd en vergeleken.

Het OCMW geeft voor verschillende redenen aan, de sociale balans niet als een afzonderlijk document op te stellen. De inspectie raadt bijgevolg aan de sociale balans niet in elk sociaal verslag op te nemen. De levensdomeinen kunnen wel verder gebruikt worden in het sociaal verslag, maar dan zonder de benoeming van “Sociale balans”. En evoluties dienen op hun beurt dan weer eerder in de evaluaties naar boven te komen.

- Voornamelijk voor de contracten GPMI student moet de invulling en de opgenomen engagementen beter. Enkele gecontroleerde GPMI's waren nietszeggend en bevatten geen of amper concrete engagementen. Generieke bepalingen zoals wijzigingen melden, nakomen afspraken, uitbetalen leefloon moeten niet vermeld worden in een GPMI. Om terugvorderingen te vermijden, moet dit beter voor contracten opgesteld vanaf 01/01/2024.
- Het OCMW gebruikt computerrecords (log gegevens) voor het consulteren van de **KSZ stromen**. Dit is goed maar zegt op zich niet zo veel. Daarom raadt de inspectie aan een rubriek in het sociaal verslag op te nemen met de datum wanneer de KSZ geconsulteerd is en vermelden of er een stroom was die invloed had op het RMI en zo ja, welke invloed.
- De toekenning van **aanvullend leefloon** wordt niet voorafgegaan door een ingekort sociaal verslag en de kennisgevingsbrief vermeldt niet de formule van berekening. Voor aanvullend leefloon zijn de sociale verslagen voornamelijk belangrijk voor de berekening.

Ook wil de inspectie nog de aandacht vestigen op het volgende:

- Het **huisbezoek** is verplicht in het kader van het sociaal onderzoek. Het huisbezoek wordt uitgevoerd op het moment dat het dossier geopend wordt en telkens als het nodig is en minimaal één maal per jaar. Het is dan ook aan te raden de uitvoering hiervan op te nemen in het sociaal verslag zodat de inspectie zicht heeft op de correcte toepassing van het KB van 14/03/2014. Het is mogelijk dat dit door de corona periode niet altijd mogelijk was, maar dan dient dit ook vermeld te worden. Bovendien zou dit in 2022 minder een probleem hebben mogen vormen.
- Een **GPMI contract** is een officieel document. Er mag niet in balpen worden aangevuld en geschrapt.
- De **extra toelage GPMI** kan aangevraagd worden vanaf de eerste dag van de maand waarin het GPMI contract werd ondertekend. Bv een GPMI contract wordt ondertekend op 16/03, dan kan de eerste extra toelage GPMI worden aangevraagd vanaf 01/03.
- De **kennisgeving** dient te vermelden wanneer het leefloon zal worden uitbetaald. Telkens op het einde/begin van elke maand.

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Net zoals vorig jaar werd er een goede opvolging van de subsidiestromen vastgesteld.

In de uitgaven wordt er wel een verschil van 2,06% vastgesteld in het nadeel van het OCMW.

Dit verschil wordt niet noodzakelijk veroorzaakt door een te weinig ontvangen toelage
MAAR:

- door het oneigenlijk gebruik van het C-formulier (retroactieve stopzetting)
- B-formulier (regulariseren) om geïnde terugvorderingen door te geven aan de POD MI
- Enkel het saldo door te sturen met een B wanneer men weet dat men zal ontvangen.

Alle COVID gerelateerde uitgaven werden geboekt op het artikel 6481154 “Corona tijdelijke premie”. Voor de periode 2020-2021 werd er slechts een verwaarloosbaar verschil opgemerkt tussen uitgaven van het OCMW en de POD, in het nadeel van het OCMW.

De behandeling van de knipperlichten

Tijdens de controle werd een goede opvolging van de knipperlichten vastgesteld. Met uitzondering van 2 knipperlichten werd door het OCMW aan alle knipperlichten een code toegekend. Ook de bijkomende motivatie die bijna bij ieder knipperlicht wordt genoteerd vergemakkelijkt de opvolging.

In vergelijking met de opmerkingen gemaakt in het vorig rapport is het positief vast te stellen dat het OCMW grote stappen vooruit heeft gezet.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Het tijdig doorsturen van D formulieren zal ervoor zorgen dat vele knipperlichten automatisch uitgeschakeld worden. Afbetalingen dienen minimaal 1x per jaar doorgegeven te worden. Daarnaast is het ook van belang dat de referentieperiode in het knipperlicht correct wordt ingevuld.

Ook wil de inspectie nog de aandacht vestigen op het volgende:

-Bij 1 dossier werd er een beslissing genomen tot terugvordering, maar vond de inspectie de vordering zelf niet terug in de boekhouding. Gezien dit het enige dossier is waarbij dit niet in orde is en dit dus geen structureel probleem is, heeft de inspectie de toelagen van dit dossier uitzonderlijk niet teruggevorderd. Het OCMW dient binnen de 3 maanden na ontvangst van dit rapport wel aan te tonen (mail inspecteur) dat dit in tussentijd is gecorrigeerd.

-Indien er subrogatie ingediend wordt moet dit gebeuren per brief en tijdig, opdat de betalingsinstelling het OCMW kan uitbetalen in plaats van de cliënt die reeds leefloon had gekregen. Het niet of laattijdig instellen van subrogatie is reden om leefloon van het OCMW terug te vorderen door de POD MI indien betrokkene uitkeringsgerechtigd zou blijken. Indien het OCMW tijdig subrogatie instelt en de betalingsinstelling betaalt desondanks toch de cliënt uit, dan moet het OCMW gaan vorderen bij deze uitbetalingsinstelling en niet bij de cliënt.

Van de 8 dossiers waar de betrokkenen een werkloosheidsuitkering genoten, werd er maar voor 2 dossiers een subrogatie teruggevonden. Tijdens volgende inspecties zal hier strenger mee worden omgegaan. Knipperlichten die worden ontvangen 3 maanden na ontvangst van dit rapport waar geen subrogatie werd ingesteld waar mogelijk en nodig, hebben een terugvordering tot gevolg.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten: een duidelijke positieve evolutie is merkbaar. Het OCMW houdt rekening met eerder gemaakte opmerkingen.

Leefloon dossiers: Gelijklopend met vorige jaren.

W65: Gelijklopend met vorig jaar.

Boekhoudkundige controle leefloon dossiers: Net zoals vorig jaar werd er een goede opvolging van de subsidiestromen vastgesteld.

Knipperlichten: Ook bij de knipperlichten is er een duidelijke positieve evolutie waar te nemen. Het OCMW houdt rekening met eerder gemaakte opmerkingen.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	2021	Zie bijlage 2	Uit te voeren door uw diensten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	2022	Zie bijlage 3	Uit te voeren door uw diensten
Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle	2021	Zie bijlage 4	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten	Jaar 2020	€ 826,66	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	Jaar 2021	€ 3.171,46	Door onze diensten	Op een van de volgende

				<i>maandelijkse kostenstaten</i>
<i>Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers</i>	<i>Jaar 2022</i>	<i>Cf. bijlage nr. 3</i>	<i>Door onze diensten</i>	<i>Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten</i>
<i>Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI</i>	<i>Jaar 2022</i>	<i>Cf. bijlage nr. 3</i>	<i>Door onze diensten</i>	<i>Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten</i>
<i>De behandeling van de knipperlichten</i>	<i>Jaar 2021</i>	<i>Cf. bijlage nr. 7</i>	<i>Door onze diensten</i>	<i>Op maandstaat 10/2023</i>

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be
 Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
 Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Béregère Steppé